ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Šį rudenį vyks net dvi – Generalinė ir Nacionalinė rinkimų kapitulos. 2014 m. rugsėjo 20-21 d. nacionalinis ministras Nerijus Čapas OFS šaukia Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino 5-ąją Nacionalinės tarybos rinkimų Kapitulą. OFS Generalinė kapitula vyks 2014 m. lapkričio 1-9 d. Asyžiuje. Prašome melstis už šiuos abu Pasauliečių pranciškonų ordinui svarbius įvykius.

Marijos radijo laidos „PORCIUNKULĖ“ komanda kviečia prisijungti visus norinčius rengti reportažus arba pranešti apie Pranciškoniškosios šeimos naujienas savo regionuose. Teiraukitės telefonu *8 677 51387* arba el.paštu: *porciunkule@marijosradijas.lt.*

Primename brolijoms, kad galite įsigyti Kretingos pranciškoniškojo jaunimo miuziklo „Klara – šviesa, apšvietusi pasaulį“ DVD plokštelę. Ji ne tik padės asmeniškai arba brolijose pažinti šv. Klarą, bet ir bus puiki dovana, kurią įsigydami paremsite pranciškoniškąjį jaunimą ir jo būsimas misijas. Vnt. kaina – 25 Lt. DVD plokštelę galite įsigyti Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyboje (Vilniaus g. 3, Kretinga) arba užsisakyti el.paštu: *druskine@yahoo.com* ar telefonu: *8 674 50539*.

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Kad pabėgėliai, prievarta priversti palikti savo namus, rastų svetingą priėmimą ir būtų ginamos jų teisės. Kad Okeanijos krikščionys džiaugsmingai skelbtų tikėjimą visiems to regiono žmonėms.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už Tarptautinę pasauliečių pranciškonų ordino tarybą (CIOFS) – kad jie patirtų tikrą tarnystės jėgą, statydami tiltus ten, kur yra susiskaldymo sienos. „Tėve mūsų...“

KONTAKTAI
Svetainė internete – **www.ofs.lt**
Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:
Nacionalinis ministras Nerijus Čapas OFS, tel. 8 650 26814
Nacionalinė ugdymo magistrė Emilija Radušienė OFS, tel. 8 610 65035
Nacionalinis dvasinis asistentas br. Paulius Saulius Bytautas OFM, tel. 8 682 60227
Regionų ministrai:
Telšių regiono – Jonas Drungilas OFS, tel. 8 655 12556
Panevėžio regiono – Eglė Jažauskienė OFS, tel. 8 647 09083
Vilniaus regiono – Algimantas Andziulis OFS, tel. 8 614 50935
Kauno regiono – Zita Murauskienė OFS, tel. 8 680 85454
Vilkaviškio regiono – Rolandas Rudzevičius OFS, tel. 8 633 83213
Šiaulių regiono – Genovaitė Marcinkutė OFS, tel. 8 653 56249

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 9 (2014 m. rugpjūtis)

„Mano broliai, noriu jus visus nusiųsti į Rojų!“

Šv. Pranciškus Asyžietis

***

Porciunkulė *– tai Pranciškaus atstatyta mažytė bažnytėlė. 1208 m. jis čia išgirsta Evangeliją ir aiškiai supranta savo pašaukimą. Porciunkulė tampa Pranciškaus judėjimo centru. Broliai gyvena mažose trobelėse aplink Porciunkulės bažnytėlę. Pranciškus ypatingai myli šią bažnytėlę, nes ji skirta Švč. Angelų Marijai – įsikūnijusio Žodžio Motinai. 1212 m. Porciunkulėje Pranciškus priima naujo gyvenimo trokštančią Klarą. 1216 m. Pranciškus gauna vizija ir iš popiežiaus Honorijaus III išprašo šiai vietai visuotinių atlaidų malonę. Manoma, kad dukart metuose čia vykdavo generalinės brolių kapitulos, taigi ji tapo svarbių sprendimų vieta. Iš Porciunkulės Pranciškus brolius po du išsiuntė misijoms į visus pasaulio kraštus. 1226 m. spalio 3 d. čia Pranciškus mirė.*

Porciunkulė simbolizuoja Pranciškaus širdį. Šios vietos dvasingumo esmė – misijų dvasia. O svarbiausia, jog Porciunkulė mus visada kviečia į susitaikinimą su savimi, su kitais, su kūrinija ir su Dievu.

Parengta pagal „The Assisi Experience: Franciscan Pilgrimage Programs. Pilgrim's Companion to Franciscan Places“

UGDYMO MEDŽIAGA

Tema: Atsiverskite!

Nesunku atrasti, ko Pranciškus mokė žmones. Pranciškoniški šaltiniai leidžia mums visiškai tiksliai žinoti, ką Neturtėlis sakė kiekviename miestelyje ir kaime, į kuriuos ėjo pirmaisiais atsivertimo metais. Jis kartojo ir maldavo: „Atgailaukite.“ Visi atkreipė dėmesį: Pranciškus beveik kas kartą kalbėjo apie atgailą. Savo testamentą jis pradeda žodžiais: „Viešpats man, broliui Pranciškui, taip leido pradėti atgailos gyvenimą...“ Nuo to momento, pasak Tomo Celaniečio, jis pradėjo pamokslauti apie atgailą su didžiu užsidegimu ir džiaugsmu, mokydamas kiekvieną paprastais žodžiais ir mylinčia širdimi.

Šv. Pranciškus taip apibūdino savo ir pirmųjų brolių misiją: „Mūsų misija yra eiti per pasaulį drąsinant kiekvieną, daugiau darbais negu žodžiais, atgailauti už nuodėmes ir prisiminti Dievo įsakymus.“ Pirmojoje Reguloje jis vartojo net aistringesnius terminus: „Visi mes, mažesnieji broliai, nenaudingi tarnai, nuolankiai prašome ir maldaujame... visų žmonių, rasių, genčių ir kalbų, visų tautų ir žmonių Žemėje, kurie gyvena ir dar gyvens, ištikimai laikytis tikro tikėjimo ir atgailos, kitaip nė vienas nebus išgelbėtas.“

Jo pamokslavimo rezultatas buvo Pasauliečių pranciškonų ordinas. Jų pirmoji Regula buvo Pranciškaus laiškas pavadinimu „Paraginimas atgailos broliams ir seserims“.

Ką Pranciškus turėjo omenyje šiuo žodžiu, tokiu brangiu jam? Nelaimei, atsakydami į šį klausimą esame padarę rimtą klaidą. Mes pažeminome Pranciškaus žinią iki paprasto moralinio pamokymo, mušimosi į krūtinę, bausmių ir apsimarinimo, o iš tikrųjų ji apima Kristaus Evangelijos visumą. Pranciškus neragino žmonių daryti „atgailas“, praktikas, bet „atgailą“ (vienaskaitoje), kuri, kaip matysime, reiškia kai ką visiškai skirtingo.

Kad atrastume tikrąją prasmę, reikia grįžti prie Pranciškaus vartotos lotynų kalbos. Jo kalba buvo lotynų, ir jis mokė žmones lotyniškai. Taigi ką randame lotyniškuose pranciškoniškų šaltinių tekstuose, kurie buvo išversti kaip „atgailaukite“? Pavyzdžiui, testamente, kuriame jis rašo: „Viešpats man, broliui Pranciškui, taip leido pradėti atgailos gyvenimą...“, Pranciškus vartoja žodžių junginį „*poenitentiam agere*“.

Žinome, kad Pranciškus norėjo skelbti Evangeliją *sine glossa,* paprastai ir visą. Jo primityvi Regula, patvirtinta popiežiaus Inocento III, buvo niekas kitas kaip šimtai frazių iš Evangelijų. Jis mėgo išreikšti save Jėzaus žodžiais, ir tas žodis – *atgailauti (atsiversti)* – yra žodis, kuriuo Jėzus pradėjo savo mokymą. Tai žodis, kurį Jėzus kartojo kiekviename aplankytame mieste ir kaime savo tarnystės pradžioje. (...)

Evangelinis atsivertimas. Iki Jėzaus gimimo atsivertimas visada reiškė grįžimą atgal (hebrajiškas žodis *shub* reiškia grįžti nueitu keliu, atsekti savo žingsnius). Jis apibūdino veiksmą, kai žmogus kažkuriuo gyvenimo etapu supranta, kad yra „šalikelėje“. Tada jis sustoja, permąsto ir apsisprendžia grįžti prie įstatymų laikymosi, į sandorą su Dievu. Atsivertimas šiuo atveju remiasi daugiausia moraliniu pojūčiu, tuo, ką yra skausminga atlikti: pakeisti įpročius, nustoti daryti vienus ar kitus veiksmus...

Tai įprasta žodžio „atsivertimas“ prasmė pranašų lūpose, įskaitant ir Joną Krikštytoją. Jėzaus lūpose jis įgauna kitą prasmę. Ne todėl, kad jam patinka keisti žodžių prasmes, bet todėl, kad su jo atėjimu visiškai pasikeitė situacija. „Atėjo įvykdymo metas, Dievo karalystė čia pat!“ Atsivertimas nebereiškia grįžti atgal prie senosios sandoros ir Įstatymo laikymosi. Jis reiškia šuolį į priekį ir žengimą į Dievo Karalystę, sugriebti išganymą, kuris laisva valia atėjo pas mus per laisvą ir nuostabią Dievo iniciatyvą.

Atsivertimas ir išganymas susikeitė vietomis. Atsivertimas neina pirmiau, o po jo – kaip pasekmė, išganymas. Yra priešingai: išganymas ateina pirmasis, o po jo, kaip sąlyga, atsivertimas. Nebėra taip, kaip skelbė ankstesni pranašai: atgailaukite ir pas jus ateis Dievo Karalystė ir Mesijas. Vietoj to: atsiverskite, nes atėjo Dievo Karalystė, ir ji yra tarp jūsų. Atgailauti reiškia priimti išgelbėjantį apsisprendimą. Atgailauti ir tikėti neturi skirtingų prasmių ir nėra einantys vienas po kito, bet yra tas pats pamatinis veiksmas: atgailauti ir yra tikėti! Atgaila tikėjimu!

Visam tam reikia tikro „atsivertimo“, gilaus mūsų santykio su Dievu suvokimo pokyčio. Reikia pereiti nuo Dievo, kuris prašo, įsako ir grasina, prie Dievo, kuris ateina su pilnomis rankomis, kad galėtų mums viską padovanoti. Tai atsivertimas nuo įstatymo prie malonės prie nemokamo išteisinimo per tikėjimą, kas buvo taip brangu šventajam Pauliui. Ar sugebėsime atsiversti patys iki mirties? (...)

Apaštalų Bažnyčioje gerai žinomas skirtumas tarp *kerygmos* (skelbimo) ir *didachės*, t. y. tarp tikėjimo skelbimo ir Velykų slėpinio bei moralinių instrukcijų apie ydas, kurių krikščionis turėtų vengti, ir Šventosios Dvasios vaisių, kurių turėtų siekti. Šventasis apaštalas Paulius turėjo labai aiškų įsitikinimą, kad tikėjmas nesužydi per dorines instrukcijas, bet per *kerygmą* – Kristaus mirties ir prisikėlimo skelbimą. Jeigu lūpomis išpažinsi Viešpatį Jėzų ir širdimi tikėsi, kad Dievas jį prikėlė iš numirusių, būsi išgelbėtas (Rom 10, 9).

Neseniai žymaus norvegų tapytojo Edvardo Muncho paveikslas „Šauksmas“ buvo parduotas aukcione už 119 mln. dolerių. Jis vaizduoja žmogų, susiėmusį rankomis už galvos ir šaukiantį. Raudoni ir mėlyni atspalviai fone didina skausmo įspūdį. Jis atrodo kaip paprasčiausias eskizas, ir niekas žiūrėdamas į jį nepagalvotų, kad jis vertas tokios sumos. Nepaisant to, šis paveikslas tapo modernaus žmogaus desperacijos simboliu, spalvingu beviltiškojo egzistencializmo manifestu. Matau perspėjimą šiame paveiksle, perspėjimą dėl neproporcingai jo pelnytos svarbos. Užmiršus *kerygmą* – šauksmą, pilną naujumo ir vilties – modernus žmogus paliekamas su klyksmu be turinio, be žodžių, sklindančių tuščia erdve. Jeigu nori vykdyti reevangelizaciją sekuliarizuotuose Vakaruose, šalys su ilga krikščioniška tradicija labiau nei bet kada turi iš naujo atrasti naujumą, kuris glūdi Evangelijoje.

Paklusdamas kanoniniams nurodymams ir popiežiaus rekomendacijoms, Pranciškus savo Reguloje nurodė, kad brolių pamokslavimo turinys turėtų būti apie „ydas ir dorybes, bausmę ir šlovę“. Bet net jei Evangelijos frazė „atsiverskite ir tikėkite“ nebuvo užrašyta Pranciškaus rašikliu, ji buvo jo širdyje. Visa jo asmenybė garsiai skelbė paslėpto lobio atradimo džiaugsmą. Jis nepardavė visko, kad atrastų užslėptą lobį; jis tai padarė, nes rado paslėptą lobį. Jam taip pat kaip dovana buvo pirmiau pareigos. Pranciškui nereikėjo žodžiais skelbti Velykų paslapties – Kristaus nukryžiavimo ir prisikėlimo – jis tapo gyvuoju šio slėpinio paveikslu.

Jis troško vienintelio dalyko: gyventi Evangelija ir ją skelbti. Kad imituotume Pranciškų tuo, kas buvo jo viso gyvenimo varomoji jėga, turime neapsiriboti populiariomis religinėmis apeigomis, nekalbėti tik apie ydas ir dorybes, bausmę ir šlovę, bet skelbti Kristų, „Kristų nukryžiuotąjį“ su Pranciškaus entuziazmu ir džiaugsmu.

R. Cantalamessa OFM Cap „Pranciškaus Asyžiečio žinia naujajai evangelizacijai“

Klausimai apmąstymui:

1. Kuo skiriasi *atgaila* (vienaskaitoje) nuo įvairių *atgailų* praktikų?
2. Kaip perduodamas tikėjimas – per Kristaus skelbimą ar per dorines instrukcijas?
3. Kaip aš ir mano brolija šiandien galime perskaityti šv. Pranciškaus Asyžiečio žinią naujajai evangelizacijai?

Šventasis Raštas ir Pranciškoniški šaltiniai:

Mt 1, 14-15; OFS Regula, 7 sk.